

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قم

معاونت آموزشی

دانشکده بهداشت

برنامه استراتژیک گروه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

رسالت گروه آموزش بهداشت و ارتقای سلامت

از آنجایی که هدف اصلی و اساسی هر راهبرد بهداشتی، پیشبرد و ارتقای سلامت مردم و همچنین کیفیت زندگی آنها است، بنابراین توسعه آموزش سلامت برای تحقق این هدف ضرورت دارد از اینرو رسالت گروه آموزش بهداشت و ارتقای سلامت توسعه و تسهیل فعالیت‌های آموزش و ارتقای سلامت در کشور به منظور توانمندسازی مردم برای ارتقای سلامت خود، خانواده و جامعه ای که در آن زندگی می‌کنند در راستای سند چشم انداز بیست ساله و برنامه های توسعه کلان اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی کشور است.

ماموریت: (Mission)

گروه آموزش بهداشت و ارتقای سلامت بر آن است تا با استفاده از ظرفیت بالای اعضای هیات علمی و کارشناسان مستعد و علاقمند گروه، فارغ التحصیلانی تربیت نماید که توانایی شناسایی و حل مشکلات مختلف بهداشتی و نظام بهداشت و درمان را از طریق تحقیقات مناسب، ارائه راه حل‌های منطقی و قابل ارزیابی داشته و توانایی انجام مساعدت در امر برنامه ریزی و مدیریت مسائل نظام بهداشت و درمان کشور و انتقال تکنولوژی‌ها و روش‌های مناسب به منظور ارتقای قابلیت‌های نظام بهداشت و درمان را داشته باشند و همچنین قادر باشند با شناسایی نقاط قوت و ضعف نظام بهداشت و درمان و شناخت عوامل پیشرفت و توسعه آن در جهان در ارتقای وضعیت سلامت کشور ایفای نقش نمایند.

چشم انداز: (Vision)

گروه آموزش بهداشت و ارتقای سلامت با تربیت نیرو در مقاطع تحصیلی مختلف و مرتبط نسبت به توسعه آموزشی خود اقدام نماید همچنین با تربیت دانشجویانی ممتاز به لحاظ علمی و اخلاقی در آینده نزدیک یکی از برترین گروه آموزشی مطرح در کشور باشد.

ارزش‌های سازمانی گروه: (Values)

همه همکاران گروه باور دارند که درست‌کاری و صحیح اندیشیدن در تربیت نیروی انسانی موثر اهمیت شایان دارد.

- همه همکاران متعهد هستند که به کار تیمی در گروه ارج نهند.

- همه همکاران متعهد هستند که با دانشجویان با احترام و دوستانه رفتار نمایند.

- همه همکاران متعهد هستند که از هر گونه تبعیض در فعالیت‌های آموزشی و اجرایی پرهیز نمایند.

- همه همکاران متعهد هستند که به اصول مدیریتی حاکم در گروه احترام بگذارند.

- همه همکاران متعهد هستند که آنچه در توان دارند در آموزش فراگیران بکار گیرند.

- همه همکاران متعهد هستند که در اوقات کار از پرداختن به امور دیگر علاوه بر وظایف اداری پرهیز نمایند.

- همه همکاران متعهد هستند که در پیشبرد اهداف گروه با مشارکت همدیگر و همدلی تلاش نمایند.

تحلیل محیطی (SWOT)

نقاط قوت

دارای ۳ عضو هیئت علمی با مرتبه استادی و ۱ نفر دانشیار
انتشر بیش از ۱۵۰ مقاله علمی چاپ شده در مجلات علمی توسط اعضای هیئت علمی
دارای چندین جلد کتاب تالیفی توسط اعضای هیئت علمی
انجام و همکاری در ۱۰۹ طرح پژوهشی توسط اعضای هیئت علمی
دسترسی به جدیدترین منابع علمی علوم پزشکی دنیا
اشتراک ۲۰۰ مجله فارسی و ۸۰ مجله لاتین
وجود واحد آموزش مجازی و Media lab در دانشکده
تولید محتوای الکترونیک در زمینه آموزش بهداشت
دارای کتابخانه مجهز به ۳۶۰۰ جلد کتاب لاتین و فارسی (۳۹۰ جلد مربوط به رشته آموزش بهداشت)،
وجود تعهد مسئولیت پذیری در اعضای گروه
تجربیات و جایگاه سازمانی تعدادی از اعضای گروه در زمینه مدیریت اجرایی در سطح دانشگاه
ارتباط مناسب با بهداشت استان و مسئولین فیلدهای آموزشی به خصوص در عرصه
همکاری اعضای هیئت علمی گروه با پروژه ها و طرح های تحقیقاتی و پایان نامه ها در دانشکده ها و معاونت های دانشگاه و مراکز
تحقیقاتی

نقاط ضعف:

وجود دانشجویان کارمند کارشناسی ارشد آموزش بهداشت و عدم حضور تمام وقت در دانشگاه

فرصت ها

موقعیت مناسب جغرافیایی، اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و مذهبی استان قم
فارغ التحصیل شدن ۸ دوره از دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد
نزدیکی به تهران و امکان تعامل با دانشگاه های مادر
وجود مراکز تحقیقاتی در سطح دانشگاه
دانشجویان شاغل در مراکز بهداشتی و درمانی و امکان در نظر گرفتن آموزش بهداشت در سیاست های مراکز به عنوان اولویت آموزشی و
پژوهشی
عدم نیاز به تجهیزات و امکانات پرهزینه

تهدید ها:

ناکافی بودن اعتبارات

اهداف کلان گروه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت:

در تدوین اهداف گروه از آخرین دستاوردهای ملی موجود در حوزه آموزش، پژوهش و توسعه استفاده شده است
حوزه های فعالیت:

- آموزش
- پژوهش
- اجرا

اهداف در حوزه آموزش

هدف کلی در حوزه آموزش:

ارتقای فعالیت های آموزشی گروه بر اساس استاد بالا دستی و ملزومات آموزشی

اهداف اختصاصی در حوزه آموزش

- تامین فضای آموزشی مناسب در جهت ایجاد تجارب یادگیری بهتر در دانشجویان گروه
- ارتقاء کیفیت برنامه های آموزشی در حال اجرا
- ایجاد محیط آموزشی مبتنی بر استانداردهای آموزشی
- استقرار و نهادینه نمودن استانداردهای آموزشی در برنامه های آموزشی مختلف از طریق اجرای ارزیابی درونی
- تقویت ارتباط بین رشته ای با گروه های مختلف در دانشکده بهداشت
- تهیه منابع آموزشی مورد نیاز گروه
- فراهم کردن بستر مناسب جهت بازدیدهای علمی دانشجویان از جامعه
- اجرای Team based learning و سایر فنون آموزشی مشارکتی در تدریس دروس تئوری و عملی
- اجرای برنامه های استاد مشاور تحصیلی
- اخذ طرح درس اساتید و آخرین کوریکولوم رشته در مقاطع مختلف و قرارداد بر سایت دانشکده بهداشت
- افزایش تعامل بین استاد و دانشجو
- افزایش توانمندی اعضای هیئت علمی درباره شیوه های نوین آموزشی با شرکت در کارگاه های آموزشی
- تدریس برخی از جلسات آموزشی به صورت مجازی
- حمایت از مقوله دانش پژوهی در آموزش بر اساس نیازها و چالش های مشخص شده گروه در بخش آموزش
- به روزرسانی اطلاعات گروه در سایت دانشکده
- پیشنهاد جهت برگزاری کارگاه های توانمندسازی آموزشی برای دانشجویان به دفتر EDO دانشکده
- برگزاری کارگاه روش تدریس جهت کلیه دانشجویان دکتری دانشکده بهداشت در هر نیمسال تحصیلی
- تسهیل شرکت اعضای هیئت علمی در کارگاه های آموزشی و کنگره ها و فرصت های مطالعاتی
- ایجاد و تداوم مسئولیت پذیری و مطالبه گری در نیازهای آموزشی پیش آمده یا مقتضیات پیش رو
- برگزاری کارگاه های آموزشی با استفاده از ظرفیت دانشجویان فارغ التحصیل و تحصیلات تکمیلی در سطح گروه، دانشکده،

دانشگاه و کشور

- کاربردی نمودن طرح درس ها و محتوای دروس در مقطع تحصیلات تکمیلی برای توانمندسازی دانشجویان در جهت پاسخ به نیازهای جامعه
- افزایش توانمندی اعضای هیئت علمی درباره شیوه های تدریس در فضای مجازی
- به کارگیری جدیدترین نرم افزارهای آموزشی در جلسات آموزشی مجازی جهت افزایش کیفیت آموزش
- آموزش نرم افزارها و تکنولوژی های آموزشی در جهت طراحی مواد و رسانه های آموزشی
- تدوین برنامه ارتباط با صنعت در گروه و معرفی توانمندی های اعضای هیات علمی گروه به سازمان ها و نهادهای مختلف
- ایجاد روحیه خلاقیت و تشویق به تفکر خلاق در دانشجویان در حوزه آموزش
- تشکیل جلسات منظم برای مشارکت دانشجویان در تعیین چالش ها و مشکلات آموزشی دانشجویان در شروع هر نیمسال تحصیلی و استفاده از پیشنهادات مطرح شده در بهبود فعالیت های آموزشی گروه
- کسب نظرات اعضای هیات علمی و دانش آموختگان گروه در خصوص به روز رسانی اهداف و رسالت های گروه با توجه به اسناد بالا دستی و شرایط عینی
- انجام ارزشیابی ۳۶۰ درجه از محتوای برنامه و دروس ارائه شده و میزان تحقق اهداف مشخص شده در هر نیمسال توسط اساتید و دانشجویان
- آشنایی دانشجویان با دستاوردهای ملی و فراملی در حوزه آموزش

اهداف در حوزه پژوهش

هدف کلی در حوزه پژوهش

ارتقای فعالیت های پژوهشی اساتید و دانشجویان

اهداف اختصاصی در حوزه پژوهش

- افزایش توانمندی پژوهشی اعضای هیات علمی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی
- توجه به اسناد بالا دستی در فعالیت های پژوهش گروه کمک به ایجاد زیرساخت های لازم پژوهشی در گروه
- افزایش جذب اعتبارات پژوهشی از سایر سازمان ها در راستای انجام تحقیقات کاربردی و مبتنی بر نیاز جامعه، سازمان ها و نهادهای مختلف

• کمک به ایجاد زیرساخت های لازم پژوهشی در جهت مسئولیت پذیری اجتماعی

- تعامل با معاونت بهداشتی جهت نیازسنجی سلامت جمعیت تحت پوشش با استفاده از ظرفیت دانشجویان تحصیلات تکمیلی
 - همکاری و تعامل با معاونت بهداشتی و سایر سازمان ها و نهادهای مرتبط با سلامت جامعه جهت ارتقاء سواد سلامت جامعه
- در شرایط بحرانی

- تقویت تحقیقات بین رشته ای و چند رشته ای در حوزه ارتقاء سلامت در تعامل با سایر گروه های آموزشی و یا دانشکده ها با استفاده از ظرفیت فارغ التحصیلان و دانشجویان تحصیلات تکمیلی
 - تشویق دانشجویان به انجام تحقیقات کاربردی و مبتنی بر نیاز بخش سلامت با نگاه ویژه به بحث کارآفرینی و خلق ثروت
 - تشویق و اطلاع رسانی به دانشجویان در جهت شرکت در کارگاه های اخلاق در پژوهش و کارآفرینی
 - تهیه بانک اطلاعاتی در خصوص نیازهای پژوهشی سازمان ها و نهادهای مختلف و اطلاع رسانی در سایت گروه
- تشویق دانشجویان به انجام طرح های HSR

- ایجاد روحیه پژوهشگری و تقویت آن در راستای علاقه مندی های فردی
- ایجاد روحیه کار تیمی و حرفه ای در حوزه پژوهش با محوریت حل مشکلات حوزه سلامت و جامعه
- افزایش فعالیت های مرکز تحقیقات ارتقاء سلامت در گروه و همکاری با سایر مراکز تحقیقاتی در سطح دانشکده و دانشگاه
- همکاری در داوری مجلات مختلف علمی-پژوهشی در سطح دانشگاه، کشور و بین المللی
- به روز رسانی رزومه اساتید در سایت دانشکده
- تشویق اساتید و دانشجویان دکتری به ارائه طرح های پژوهش در آموزش
- اطلاع رسانی به دانشجویان جهت شرکت در همایش ها و کنگره ها
- شرکت فعال در انجمن های علمی و تخصصی ملی و بین المللی
- انتشار مقالات در مجلات معتبر
- تشکیل جلسات ژورنال کلاب و بررسی آخرین دستاوردهای پژوهشی ملی و فراملی در رشته آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
- همکاری با واحد ترجمان دانش معاونت پژوهشی دانشگاه در جهت درج پیام پژوهش
- ترویج رعایت اصول اخلاق در علوم پزشکی
- تدوین برنامه ارتباط با صنعت در گروه و معرفی توانمندی های گروه به سازمان ها و نهادهای مختلف در جهت انجام تحقیقات مبتنی بر نیاز آن ها
- تشکیل کارگاه کارآفرینی و نشست های منظم با دانشجویان در خصوص حوزه های کارآفرینی در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

اهداف در حوزه اجرا

هدف کلی در حوزه اجرا

کمک به بهبود روند امور اجرایی در سطح دانشکده، داخل و خارج از دانشگاه

اهداف اختصاصی در حوزه اجرا

- تدوین برنامه استراتژیک و عملیاتی گروه
- راهنمایی دانشجویان در انجام امور اداری
- تهیه و اطلاع رسانی در خصوص فلوجارت و فرایند انجام فعالیت هایی مانند مراحل تصویب پروپوزال و غیره در سایت گروه
- به روز رسانی سایت گروه
- همکاری با دفتر آموزش و ارتقاء سلامت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- همکاری با مجلات و مراکز تحقیقاتی در سطح دانشکده و دانشگاه

توانمندی های گروه برای پرداختن به نیازهای جامعه و سازمان ها و نهادهای مختلف

- انجام نیازسنجی های دوره ای از وضعیت سلامت، رفتارشناسی، عوامل خطر و انجام رفتارهای ناسالم در کارکنان شاغل در یک سازمان یا واحد صنعتی
- طراحی و اجرای برنامه های مداخله ای و یا مشاوره به سازمان ها و واحدهای صنعتی متقاضی در جهت طراحی این برنامه ها در جهت کاهش عوامل مخاطره آمیز سلامت کارکنان (جسمی، روحی، روانی، اجتماعی و فیزیکی)

- مشاوره در جهت انتخاب بهترین روش و فنون آموزشی، رسانه ها و وسایل کمک آموزشی در زمینه موضوعات سلامت محور (مانند آموزش HSE به کارکنان (به سازمان ها و واحدهای صنعتی متقاضی
- برگزاری و همچنین مشاوره در جهت کمک به طراحی کمپین های ارتباطی در زمینه سلامت به سازمان ها و واحدهای صنعتی متقاضی
- تهیه و همچنین مشاوره در جهت کمک به طراحی رسانه های آموزشی متناسب با مخاطب بر اساس اصول و استانداردهای طراحی پیام در سلامت و همچنین پیش آزمون محتوای این رسانه ها
- انجام و همچنین مشاوره در جهت ارزشیابی از تاثیر برنامه های آموزشی انجام شده در حوزه سلامت در سه سطح ارزشیابی فرایند، تاثیرات کوتاه مدت و تاثیرات بلند مدت به سازمان ها و واحدهای صنعتی متقاضی
- مشاوره به سازمان ها و واحدهای صنعتی متقاضی خدمت در زمینه اصول مشارکت و روش های جلب مشارکت کارکنان در زمینه مسائل سلامت محور در سازمان و واحدهای صنعتی متقاضی خدمت
- مشاوره به سازمان ها و واحدهای صنعتی متقاضی خدمت در زمینه فنون ترغیب سازی کارکنان در زمینه مسائل سلامت محور در سازمان و واحدهای صنعتی متقاضی خدمت

ماموریت ها در حیطه ارتباط با صنعت، سازمان و نهادهای مختلف

- تربیت نیروی انسانی کارآمد در جهت ارائه خدمت به عنوان یک فرد مرجع در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت برای توانمندسازی افراد در سازمان ها و صنایع نیازمند ارائه خدمات در حیطه رشته آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
 - نیازسنجی مبتنی بر شواهد مشکلات بهداشتی در سطح سازمان ها و صنایع مختلف، جهت به کارگیری در سیاست گذاری های بهداشتی آنها
 - شناخت جمعیت های دارای اولویت برای آموزش در زمینه سلامت
 - ارزیابی نیازها برای دریافت مساعدت در حیطه فعالیت های آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
 - تعیین اولویت بین درخواست های ارائه شده سازمان های متقاضی خدمت جهت دریافت مشاوره های تخصصی در حیطه فعالیت های آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
 - طراحی و اجرای دوره های آموزشی رسمی و غیر رسمی برای توانمند سازی افراد شاغل در سازمان ها و صنایع مختلف در حیطه مهارت های مرتبط با آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
 - مشاوره در جهت طراحی برنامه های آموزشی بر اساس تئوری ها و الگوهای تغییر رفتار در جهت پرداختن به مشکلات بهداشتی سازمان ها و صنایع مختلف
- حوزه های تحقیقاتی گروه
- سواد رسانه
 - پیش گیری و کنترل عوامل خطر بیماری های مزمن
 - طراحی پیام و محتوا
 - تکنولوژی آموزشی
 - ارتباطات و فنون برقراری ارتباط مؤثر
 - روش های جلب مشارکت در جامعه

- سواد سلامت
- نیازسنجی در حوزه سلامت
- فنون متقاعدسازی
- طراحی کمپین های ارتباطی در زمینه سلامت
- کاربرد نظریه ها و الگوهای تغییر رفتار در مداخلات آموزشی
- الگوهای برنامه ریزی و ارزشیابی مداخلات آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
- روش ها و فنون آموزشی

صلاحیت های مورد انتظار از دانش آموختگان رشته آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
مقطع کارشناسی ارشد

دانش آموختگان مقطع کارشناسی ارشد بایستی دانش و مهارت حرفه ای در جهت شناخت جامعه، ارزیابی نیازهای فردی، سازمانی و اجتماعی، برقراری ارتباط مؤثر، تصمیم گیری، خدمات آموزشی، پژوهشی و مشاوره ای مرتبط با سلامت در راستای افزایش آگاهی، بهبود نگرش و تغییر رفتار گروه های مختلف جمعیتی بر اساس ارزش های اسلامی، فرهنگی و انسانی داشته باشند تا بتوانند به ارتقاء سلامت و سبک زندگی سالم در جامعه کمک کنند.

توانمندی های پایه مورد انتظار این دانش آموختگان عبارت است از:

- مهارت های ارتباطی-تعاملی
- آموزش
- پژوهش و نگارش مقالات علمی
- تفکر نقادانه و مهارت های حل مساله
- مهارت های مدیریتی
- حرفه گرایی

توانمندی های اختصاصی این دانش آموختگان عبارت است از:

ارتباطات تعامل بین بخشی مذاکره

- برقراری ارتباط سازنده و پویا با تعامل مثبت و سازنده بدون هرگونه مناقشه با بخش های مرتبط با نظام سلامت
- ایجاد ائتلاف و یا توسعه هماهنگی درون بخشی و بین بخشی
- به کارگیری فناوری های آموزش جهت آموزش افراد در سطح مختلف
- نیازسنجی آموزشی در حیطه های آگاهی، نگرش و رفتار تعیین اهداف تولید محتوای آموزشی، تهیه برنامه عملیاتی
- طراحی، اجرا و ارزشیابی دوره های آموزشی رسمی و غیر رسمی
- توانمند سازی کارکنان نظام سلامت و توانمندسازی اجتماعی
- اجرای برنامه های آموزشی در برقراری ارتباطات در سطوح سازمانی و اجتماعی
- به کارگیری روش های آموزشی نوین
- پژوهش در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت
- مشارکت در طرح های پژوهشی مرتبط در حیطه سلامت

- به کارگیری روش های تحقیق کمی و کیفی در طراحی، اجرا و ارزشیابی مداخلات
- آموزش بهداشت و ارتقای سلامت
- تهیه پروپوزال های پژوهشی و ابزارسازی
- طراحی برنامه ریزی و اجرا ارزشیابی مداخلات تغییر رفتار
- سطح فردی، سازمانی، اجتماعی در محیط های مختلف (مدارس، بیمارستان، محیط کار و...) توان به کارگیری تئوری های مرتبط با برنامه
- به کارگیری رویکردهای ارتباطی در تغییر رفتار فرد و جامعه
- رویکردهای ارتباطی (بین فردی، جمعی، سیاست گذاران، جلب حمایت همه جانبه)
- جلب حمایت همه جانبه، بسیج اجتماعی برای سلامت
- ایجاد ائتلاف
- اصول طراحی مواد چند رسانه ای (نوشتار، تصویر، صدا، ویدئو، پویانمایی)
- تحلیل رفتار مبتنی بر عوامل موثر بر سلامت
- تحلیل روان شناسانه رفتار مبتنی بر عوامل فردی موثر بر سلامت
- به کارگیری نظریه ها و رویکردهای یادگیری در تغییر باورها و رفتارها و حفظ و نگهداری آن ها تحلیل جامعه شناسانه رفتار مبتنی بر عوامل اجتماعی موثر بر سلامت
- به کارگیری مفاهیم جامعه پذیری، ارزش ها، هنجارها، کنترل اجتماعی، نهادها و نقش ها و تئوری های اجتماعی سلامت

نظریات جامعه شناختی و کاربرد آن ها در فرهنگ سلامت

مشاوره

- مهارت های شروع مشاوره و مدیریت مصاحبه
- به کارگیری فنون مشاوره فردی
- به کارگیری و فنون مشاوره گروهی